

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

HOÀNG THỊ ĐÀO

NGHIÊN CỨU QUÁ TRÌNH ĐÔ THỊ HÓA
Ở THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ – TỈNH PHÚ THỌ

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÝ HỌC

THÁI NGUYÊN, 2013

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

HOÀNG THỊ ĐÀO

**NGHIÊN CỨU QUÁ TRÌNH ĐÔ THỊ HÓA
Ở THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ – TỈNH PHÚ THỌ**

CHUYÊN NGÀNH : ĐỊA LÝ HỌC

MÃ SỐ : 60 31 05 01

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÝ HỌC

Người hướng dẫn khoa học: *TS. Nguyễn Việt Tiên*

THÁI NGUYÊN, 2013

LỜI CAM ĐOAN

Luận văn “*Nghiên cứu quá trình đô thị hóa thành phố Việt Trì – tỉnh Phú Thọ*” được thực hiện từ tháng 02/2012 đến tháng 4/2013. Luận văn sử dụng những thông tin từ nhiều nguồn khác nhau, các thông tin đã được ghi rõ nguồn gốc, số liệu đã được tổng hợp và xử lí.

Tôi xin cam đoan, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này hoàn toàn trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Thái Nguyên, ngày 9 tháng 4 năm 2013

Tác giả

Hoàng Thị Đào

LỜI CẢM ƠN

Trong thời gian thực hiện luận văn, em đã nhận được sự giúp đỡ quý báu của nhiều tập thể, cá nhân trong và ngoài nhà trường.

Trước hết, em xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, Ban chủ nhiệm khoa Sau đại học, khoa Địa lí cùng các thầy cô giáo Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy, hướng dẫn nghiên cứu khoa học và giúp đỡ em trong suốt quá trình học tập tại trường.

Em xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới TS. Nguyễn Việt Tiến - giảng viên Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên, người đã tận tình chỉ bảo em trong quá trình thực hiện luận văn.

Xin chân thành cảm ơn Ban Giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Thái Nguyên, Trường THPT Dương Tự Minh TP Thái Nguyên đã tạo điều kiện thuận lợi trong công tác đề tài tác giả hoàn thành luận văn.

Xin chân thành cảm ơn UBND tỉnh Phú Thọ, UBND TP Việt Trì cùng các cơ quan và các ban ngành: Sở Kế hoạch và Đầu tư, Sở Xây dựng, Sở Tài nguyên và Môi trường, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội, Cục Thống kê Việt Trì và các phòng ban tại UBND TP Việt Trì đã tạo điều kiện thuận lợi cho em trong quá trình thu thập tài liệu và các thông tin cần thiết phục vụ cho nội dung nghiên cứu.

Xin tri ân những người thân, bạn bè và đồng nghiệp đã luôn động viên, giúp đỡ để tác giả hoàn thành luận văn này.

Em xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 9 tháng 4 năm 2013

Học viên

Hoàng Thị Đào (Khóa học 2011 -2013)

MỤC LỤC

Trang

Trang bìa phụ	
Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục các kí hiệu, các chữ viết tắt.....	iv
Danh mục các bảng	v
Danh mục các hình	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài.....	1
2. Lịch sử nghiên cứu vấn đề	2
3. Mục tiêu và nhiệm vụ nghiên cứu.....	4
4. Giới hạn phạm vi nghiên cứu.....	4
5. Quan điểm và phương pháp nghiên cứu	5
6. Đóng góp chính của luận văn.....	7
7. Bố cục của luận văn	7
NỘI DUNG.....	8
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ ĐÔ THỊ HÓA.....	8
1.1. Cơ sở lý luận về đô thị và đô thị hóa	8
1.1.1. Khái quát chung về đô thị.....	8
1.1.2. Khái quát chung về đô thị hóa	19
1.2. Cơ sở thực tiễn về đô thị hóa	24
1.2.1. Đô thị hóa ở Việt Nam.....	24
1.2.2. Đô thị hóa ở tỉnh Phú Thọ	27
Tiểu kết.....	31
Chương 2: THỰC TRẠNG QUÁ TRÌNH ĐÔ THỊ HÓA Ở THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ, TỈNH PHÚ THỌ	32
2.1. Các nhân tố ảnh hưởng đến sự hình thành và phát triển quá trình đô thị hóa TP. Việt trì	32

2.1.1. Vị trí địa lí và phạm vi lãnh thổ.....	32
2.1.2. Điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên.....	35
2.1.3. Điều kiện kinh tế – xã hội.....	38
2.2. Lịch sử đô thị hóa ở TP. Việt Trì, tỉnh Phú Thọ	40
2.3. Quá trình đô thị hóa ở TP. Việt Trì giai đoạn 2000 - 2010.....	42
2.3.1. Thực trạng phát triển kinh tế đô thị	42
2.3.2. Dân cư, lao động và năng suất lao động xã hội.....	52
2.3.3. Thực trạng đầu tư phát triển, xây dựng cơ sở hạ tầng xã hội và cơ sở hạ tầng kỹ thuật đô thị.....	54
2.3.4. Thực trạng phát triển các lĩnh vực văn hóa - xã hội.....	57
2.3.5. Kiến trúc cảnh quan và chức năng đô thị	62
2.3.6. Kiến trúc không gian thành phố	64
2.4. Đánh giá tác động của đô thị hóa đến sự phát triển KT-XH ở TP. Việt Trì, tỉnh Phú Thọ	65
2.4.1. Tác động tích cực.....	65
2.4.2. Thách thức, hạn chế.....	66
Tiêu kết.....	68
Chương 3: ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP QUY HOẠCH ĐÔ THỊ	
TP. VIỆT TRÌ, TỈNH PHÚ THỌ ĐẾN NĂM 2020	70
3.1. Các căn cứ để xác định mục tiêu và định hướng phát triển đô thị ở TP. Việt Trì, Tỉnh Phú Thọ	70
3.1.1. Quan điểm phát triển KT-XH Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn 2030	70
3.1.2. Định hướng phát triển hệ thống đô thị Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn 2050	71
3.2. Định hướng phát triển đô thị ở TP. Việt Trì tỉnh Phú Thọ đến năm 2020.....	79
3.2.1. Tính chất	79
3.2.2. Chương trình phát triển đô thị	82

3.3. Giải pháp quy hoạch đô thị ở TP. Việt Trì , tỉnh Phú Thọ.....	89
3.3.1. Nhóm giải pháp về cơ chế, chính sách	89
3.3.2. Nhóm giải pháp về công tác quản lí quy hoạch và thực hiện quy hoạch.....	90
3.3.3. Các giải pháp huy động vốn đầu tư	91
3.3.4. Phát triển nguồn nhân lực	96
3.3.5. Đẩy mạnh cải cách hành chính, vận dụng cơ chế, chính sách	97
3.3.6. Khoa học - công nghệ	98
3.3.7. Đẩy mạnh, nâng cao hiệu quả hợp tác và mở rộng thị trường	99
3.3.8. Tổ chức bộ máy quản lý	100
Tiểu kết.....	100
KẾT LUẬN	101
TÀI LIỆU THAM KHẢO	103
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH CÓ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN VĂN	
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nghĩa đầy đủ
CNH-HĐH	Công nghiệp hóa - hiện đại hóa
CNTT	Công nghệ thông tin
ĐTH	Đô thị hóa
ĐKTN	Điều kiện tự nhiên
GTXK	Giá trị xuất khẩu
HĐND	Hội đồng nhân dân
KCN	Khu công nghiệp
KT-XH	Kinh tế - xã hội
NSLĐ	Năng suất lao động
TDTT	Thể dục thể thao
TĐB	Tây Đông Bắc
THCS	Trung học cơ sở
THPT	Trung học phổ thông
TTCN	Tiểu thủ công nghiệp
TP	Thành phố
TX	Thị xã
TW	Trung ương
UBND	Ủy ban nhân dân
VTĐL	Vị trí địa lí
KHKT	Khoa học kỹ thuật
CSVC	Cơ sở vật chất
GTSX	Giá trị sản xuất
GTSXCN	Giá trị sản xuất công nghiệp

DANH MỤC CÁC BẢNG

	Trang
Bảng 1.1. Phân bố đô thị theo các vùng lãnh thổ của Việt Nam năm 2010	26
Bảng 2.1. Một số chỉ tiêu chủ yếu của TP. Việt Trì năm 2010	35
Bảng 2.2. Một số chỉ tiêu về hiện trạng tăng trưởng kinh tế thành phố Việt Trì ..	42
Bảng 2.3. Một số chỉ tiêu về hiện trạng tăng trưởng kinh tế theo các khu vực TP. Việt Trì	43
Bảng 2.4. Chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo các khu vực TP. Việt Trì giai đoạn 2000 - 2005	45
Bảng 2.5. Tăng trưởng công nghiệp theo thành phần kinh tế TP. Việt Trì giai đoạn 2001 – 2005	45
Bảng 2.6. Một số chỉ tiêu về đóng góp của thành phố Việt Trì vào tăng trưởng kinh tế của tỉnh giai đoạn 2001-2005	51
Bảng 2.7. So sánh một số chỉ tiêu của thành phố Việt Trì với tỉnh Phú Thọ, năm 2005	52
Bảng 2.8. Cơ cấu và chuyển dịch cơ cấu lao động thành phố Việt Trì giai đoạn 2000 – 2005	53
Bảng 2.9. Năng suất lao động TP. Việt Trì giai đoạn 2001 - 2005	54

DANH MỤC CÁC HÌNH

	Trang
Hình 1.1. Quy mô và tỉ lệ dân số đô thị Việt Nam thời kỳ 1930 - 2011	25
Hình 2.1. Bản đồ hành chính TP. Việt Trì – tỉnh Phú Thọ	34
Hình 2.2. Chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo ngành của TP. Việt Trì giai đoạn 2000 – 2010.....	44
Hình 2.3. Vốn đầu tư xã hội TP. Việt Trì giai đoạn 2000-2010	55
Hình 3.1. Bản đồ phát triển không gian đô thị TP. Việt Trì đến năm 2020.....	81